«Κωνσταντῖνος σήμερον, σὺν τῇ μητρὶ τῇ Ἑλένῃ,
τὸν Σταυρὸν ἐμφαίνουσι, τὸ πανσεβάσμιον ξύλον… »

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας λίγα εἶναι τά πρόσωπα ἐκεῖνα πού τιμήθηκαν μέ τήν ἐπωνυμία τοῦ Μεγάλου· ἀνάμεσά τους ξεχωρίζει ὁ Μ. Κωνσταντῖνος, ὡς συνετός καί ὁραματιστής πολιτικός, ὡς γενναῖος στρατιωτικός, ὡς ρηξικέλευθος μεταρρυθμιστής.

Εἶναι ἐπίσης μεγάλος καί ὡς πρός τή σχέση του μέ τήν Ἐκκλησία. Εἶναι Μέγας γιατί διεῖδε ὅτι τό μέλλον τοῦ κόσμου ἐξαρτᾶται ἀπό τό Εὐαγγέλιο καί ἡ πορεία τῆς ἀνθρωπότητας θά εἶναι ὁμαλή μόνο στό βαθμό πού θά συναρμόζεται μέ τά εὐαγγελικά διδάγματα.

Μεγάλη ὑπῆξε ἀσφαλῶς καί ἡ μητέρα του Ἁγία Ἑλένη, πού ἐμπότισε τό γιό της μέ τά νάματα τοῦ Εὐαγγελίου.

Τήν ἐποχή τῆς γέννησης τοῦ Κωνσταντίνου ἡ Ρωμαϊκή αὐτοκρατορία βρισκόταν σέ χαώδη κατάσταση, καί οἱ βασιλεῖς φόνευαν ὁ ἕνας τόν ἄλλο.

Τό 284 τόν δολοφονημένο Νουμεριανό διαδέχτηκε ὁ Διοκλητιανός, στυγνός διώκτης τῶν χριστιανῶν.

Τό 286 διαίρεσε τό Ρωμαϊκό κράτος σέ δύο τμήματα, τό Ἀνατολικό (Ἰλλυρικό), μέ πρωτεύουσα τή Νικομήδεια καί τό Δυτικό τμῆμα, μέ ἕδρα τά Μεδιόλανα (Μιλάνο), ὅπου καί ἐγκατέστησε συναυτοκράτορα τόν Μαξιμιανό.

Τό 293 ὅρισε δύο Καίσαρες, ὡς βοηθούς, τόν Γαλέριο στήν Ἀνατολή καί τόν Κωνστάντιο Χλωρό στή Δύση.

Τότε αὐτός ἐγκατέλειψε τήν ταπεινή Ἑλένη καί τόν υἱό τους Κων/νο, τόν ὁποῖο ὁ Διοκλητιανός κράτησε ὅμηρο κοντά του ὡς ἐγγυητή τῆς πιστότητας τοῦ πατέρα του.

Ὁ νεαρός βλαστός, ἄν καί συναναστρεφόταν μέ ἀσεβεῖς, δέν ἐξέπεσε, γιατί ἡ μητέρα του Ἑλένη τόν εἶχε ἀναθρέψει "ἐν παιδείᾳ καί νουθεσίᾳ Κυρίου" (Ἐφ. 6, 4).

Μεγαλώνοντας διακρίθηκε ὡς στρατιωτικός καί ἐξελίχτηκε διάδοχος τοῦ πατέρα του.

Μετά τή συντριβή τοῦ Γαλερίου στή Δύση, ὁ Κων/νος ἔπρεπε νά ἀντιμετωπίσει τόν Μαξέντιο. Ἡ συνάντηση ἔγινε στή Μουλβία Γέφυρα πάνω στόν Τίβερη.

Ὁ Κων/νος εἶχε εὐνόητους φόβους, βλέποντας τίς ὑπέρτερες δυνάμεις τοῦ ἀντιπάλου.

Τότε εἶδε στόν οὐρανό φωτεινό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, μέ τήν ἐπιγραφή «Ἐν τούτῳ νίκα», τό ὁποῖο καί ἐνσωμάτωσε στά στρατιωτικά του λάβαρα.

Ἦταν 28 Ὀκτωβρίου τοῦ 312, ὅταν ἔλαβε χώρα ἡ κρίσιμη μάχη. Ὁ στρατηλάτης Κων/νος δόξασε τόν Θεό καί ἐδραιώθηκε μέσα του ἡ πεποίθηση ὅτι τό μέλλον ἀνήκει στό Εὐαγγέλιο.

Ὀξύνους καθώς ἦταν, δέν ἔσπευσε ἄκριτα νά στηρίξει τήν Ἐκκλησία. Κινούμενος μέ προσοχή συνέταξε μέ τόν Αὔγουστο τῆς Ἀνατολῆς Λικίνιο τό Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων (313), περί Ἀνεξιθρησκείας.

Νικώντας τον στή συνέχεια (324), παρέμεινε μονοκράτορας καί ἄρχισε νά ἐπιδίδεται σέ ἔργα θεάρεστα καί ὠφέλιμα στούς ἀνθρώπους.

Ἔπαυσε τούς διωγμούς, ἀπέδωσε τά ἐκκλησιαστικά κτήματα, ἐκχριστιάνισε τό Δίκαιο καί ἄσκησε φιλανθρωπία, ἐνῶ δέν ἀμέλησε καί τήν Ἱεραποστολή.

Ἐκτιμώντας τήν γεωπολιτική θέση τοῦ Βυζαντίου, μετέφερε ἐκεῖ τήν ἕδρα του. Στηρίζοντας τήν Ἐκκλησία, συγκάλεσε τό ἔτος 325 στή Νίκαια τῆς Βιθυνίας τήν Α΄ Οἰκουμενική Σύνοδο μέ 318 Θεοφόρους Πατέρες.

Ἡ Ἁγία Ἑλένη, μέ τήν ἠθική καί ὑλική στήριξη τοῦ γιοῦ της, μετέβη στά Ἱεροσόλυμα, βρῆκε τόν Τίμιο Σταυρό καί ἔκτισε Ναούς, στήν Ἁγία Πόλη, στήν Κύπρο καί στό Αἰγαῖο, πού περιῆλθε μεταξύ 325-329, ὁπότε καί ἀναπαύθηκε στόν Κύριο, σέ ἡλικία ὀγδόντα περίπου ἐτῶν.

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,

Τιμώντας τούς Ἁγίους Ἰσαποστόλους Κων/νο & Ἑλένη, καί γνωρίζοντας τίς θηριωδίες τῶν εἰδωλολατρῶν κατά τῶν χριστιανῶν νιώθουμε ἀφενός μιά ἀνακούφιση γιά τήν παύση ἐπιτέλους τῶν ἄδικων διωγμῶν κατά τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν πιστῶν, καί ἀφετέρου ἀπολαμβάνομε ἕνα μεγαλεῖο.

Ἀνακαλοῦμε στή σκέψη τούς λόγους τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου: «Τοιοῦτον μέγεθος ἡ Ἐκκλησία· πολεμουμένη νικᾷ· ἐπιβουλευομένη περιγίνεται· ὑβριζομένη, λαμπροτέρα καθίσταται. Δέχεται τραύματα καί οὐ καταπίπτει …, κλυδωνίζεται, ἀλλ' οὐ καταποντίζεται· χειμάζεται, ἀλλά ναυάγιον οὐχ ὑπομένει· παλαίει, ἀλλ' οὐχ ἡττᾶται· πυκτεύει, ἀλλ' οὐ νικᾶται. Διά τί οὖν συνεχώρησε τόν πόλεμον; Ἵνα δείξῃ λαμπρότερον τό τρόπαιον».

Ὁ ἴδιος ἐξαίρω τό γεγονός ὅτι μέ τή βοήθειά σας, ἀνήγειρα ἐκ θεμελίων τήν Ἱερά Μονή τῶν Ἁγίων 318 Θεοφόρων Πατέρων, Μοναδική στήν Ἑλλάδα, ἤδη τόπος προσευχῆς, ψυχικῆς ἠρεμίας καί φιλανθρωπίας.

Οἱ Ἅγιοι Ἰσαπόστολοι ἀνέβασαν τήν Ἐκκλησία ἀπό τίς κατακόμβες καί μεῖς ἔχουμε χρέος νά ἀνεβάσουμε τήν πίστη μας καί νά σταθοῦμε κοντά στήν Ἐκκλησία, νά τή στηρίξουμε καί νά παλέψουμε γιά τή δόξα Της. Νά γίνουμε καί ἐμεῖς Ἱεραπόστολοι στούς ἀδελφούς μας.

Χρόνια πολλά καί εὐλογημένα

+ Ὁ Νικαίας Ἀ λ έ ξ ι ο ς